

สถานการณ์ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ของประชาชนไทย

The Situation of Health Literacy in Thailand

งบประมาณ 6.5 ล้านบาท

นพ.ศุภฤกษ์ สือรุ่งเรือง
กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

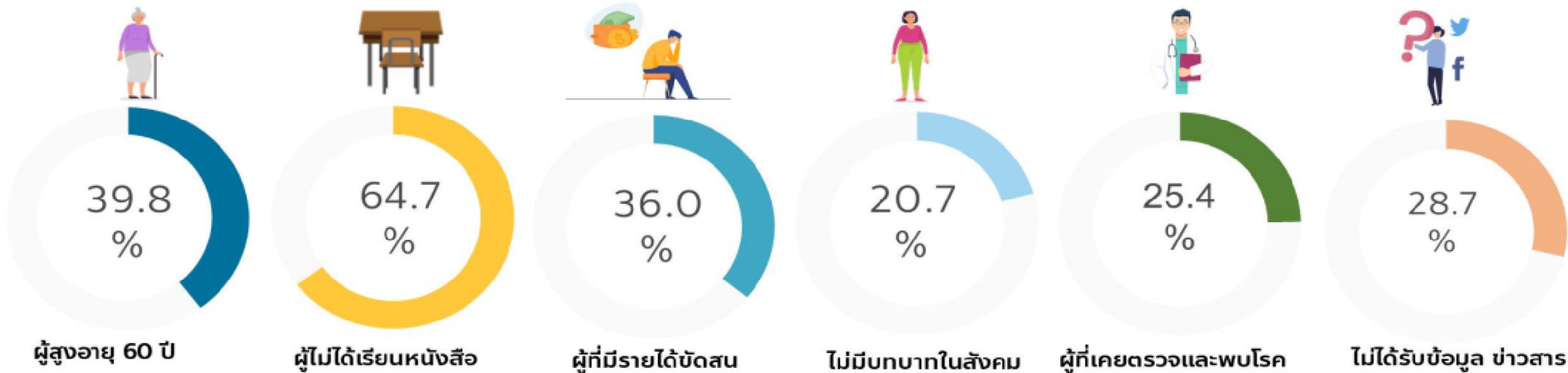

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ที่มาและเหตุผลของปัญหาการวิจัย : อัตราความรู้ด้านสุขภาพของคนไทย

ไม่เพียงพอเท่าใด ในกลุ่มใด

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจความรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ของกรมอนามัย พ.ศ. 2562

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

วัตถุประสงค์

3

1. ศึกษาสถานการณ์และอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย
2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย
3. ศึกษาวิเคราะห์การขับเคลื่อนการสร้างความรู้

| เครื่องมือ

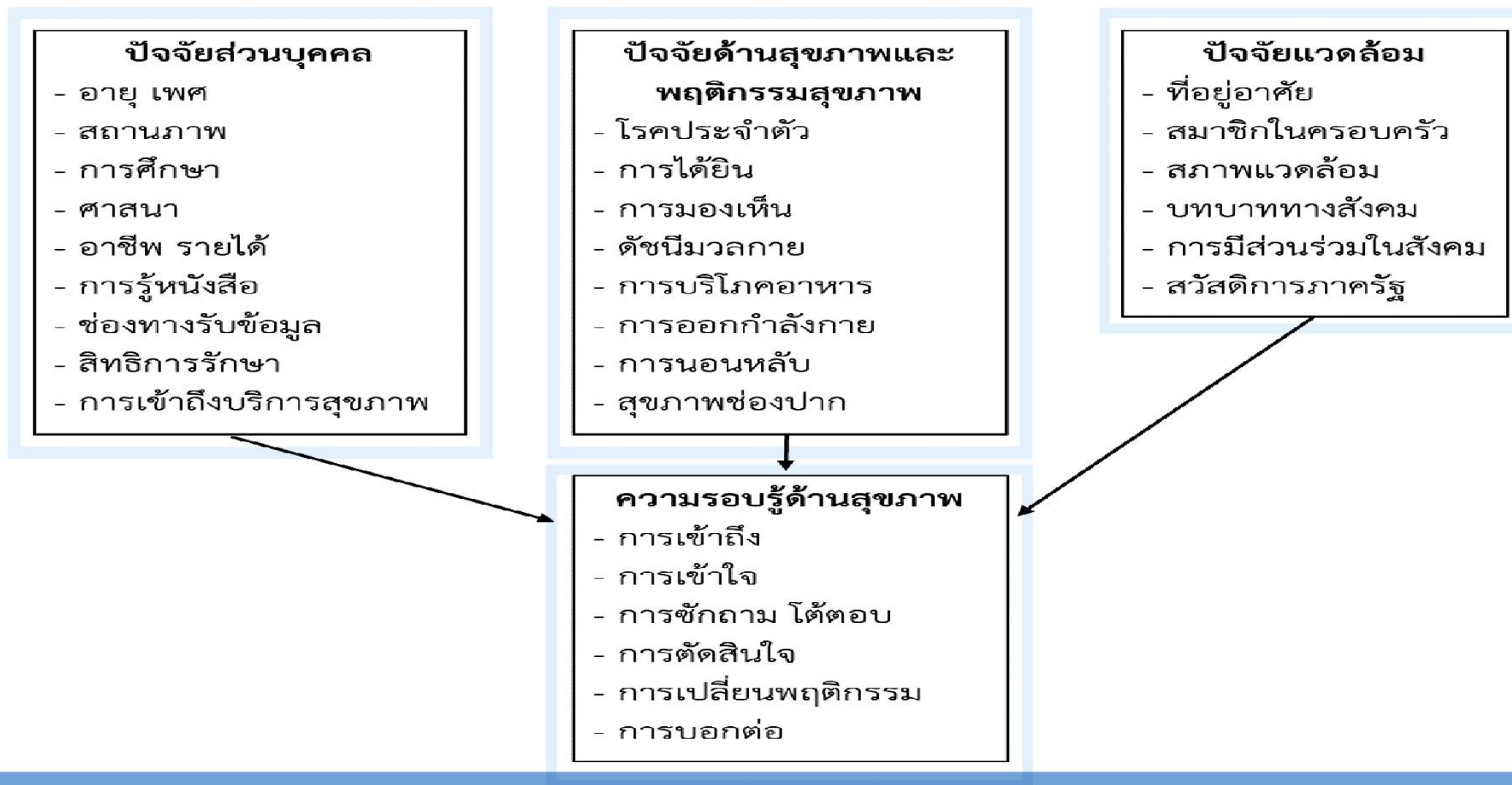
1. แบบสำรวจอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพ 17 ข้อ
2. แบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพการขับเคลื่อนส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กรอบแนวคิดการวิจัย

4

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ประชากรที่ศึกษา (Population) : ประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

5

■ กลุ่มตัวอย่าง (Target Population) :

เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 20,000 คน

กลุ่มที่ 1 อายุ 15 – 24 ปี

กลุ่มที่ 2 อายุ 25 – 45 ปี

กลุ่มที่ 3 อายุ 46 – 59 ปี

กลุ่มที่ 4 อายุ 60 ปีขึ้นไป

■ ที่อาศัยในครัวเรือนส่วนบุคคล ในเขตสุขภาพที่ 1 – 12 และกรุงเทพมหานคร 7,410 ครัวเรือน
(เฉลี่ยครัวเรือนละ 3 คน)

■ สุ่มตัวอย่างแบบขั้นลำดับ (Stratified Three-Stages Cluster Sampling)

- มีจังหวัดเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง
- แอ่งนับ (Enumeration Area: EA) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง
- ครัวเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สาม

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ชั้นภูมิ	รายชื่อหน่วยตัวอย่าง (จังหวัด) ชั้นที่หนึ่ง	จำนวนหน่วยตัวอย่างชั้นที่สอง (EA ตัวอย่าง)
เขตสุขภาพที่ 1	เชียงราย ลำพูน พะเยา	45
เขตสุขภาพที่ 2	สุโขทัย ตาก พิษณุโลก	32
เขตสุขภาพที่ 3	พิจิตร นครสวรรค์ ชัยนาท	49
เขตสุขภาพที่ 4	สระบุรี นนทบุรี นครนายก	21
เขตสุขภาพที่ 5	กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์	26
เขตสุขภาพที่ 6	จันทบุรี สระแก้ว สมุทรปราการ	22
เขตสุขภาพที่ 7	มหาสารคาม ขอนแก่น ร้อยเอ็ด	52
เขตสุขภาพที่ 8	สกลนคร เลย หนองคาย	42
เขตสุขภาพที่ 9	ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์	53
เขตสุขภาพที่ 10	อำนาจเจริญ ยโสธร มุกดาหาร	49
เขตสุขภาพที่ 11	พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช	39
เขตสุขภาพที่ 12	นราธิวาส สงขลา ยะลา	32
กรุงเทพมหานคร	ทวีวัฒนา ประเวศ คอนเมือง	32
รวม		494

สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{k^2 p(1-p)}{(pE')^2} \times \frac{1}{\text{response rate}} \times \text{deff}$$

k = ค่าคงที่ที่ระดับความเชื่อมั่น $1-\alpha$ (กำหนดให้ความเชื่อมั่น 95%,

p = ร้อยละของความผิดพลาดที่ยอมรับได้

deff = การปรับขนาดตัวอย่างด้วยค่า design effect ในกรณีแผนการสุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้ไม่ใช่แผนการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

$\frac{1}{\text{response rate}}$ = การปรับขนาดตัวอย่างด้วยส่วนกลับของอัตราการให้ความร่วมมือ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ผลผลิต (output)	ตัวชี้วัด	
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ร้อยละของประชาชนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพ
ด้านนโยบาย : สามารถนำข้อมูลการสำรวจไปใช้พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการยกระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย		
ด้านวิชาการ : - มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทยในปัจจุบัน ในระดับเขตสุขภาพ และภาพรวมของประเทศเพื่อประเมินผลเชิงนโยบาย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับเขตสุขภาพและประเทศใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการทำงาน และพัฒนามาตรการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
ด้านพัฒนาสังคม/ชุมชน	ประชาชนไทยได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ วิเคราะห์ และปรับใช้ข้อมูลใน 4 ระบบ (ระบบการบริการสุขภาพ ระบบป้องกันโรค ระบบการส่งเสริมสุขภาพ และระบบการคุ้มครองผู้บริโภค) อย่างเหมาะสมกับตนเองและครอบครัว	

[illegible]

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ขอบคุณครับ

